

Nr 75.

Ankom till riksdagens kansli den 9 april 1943 kl. 1 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t å driftbudgeten under fjärde huvudtiteln (punkt 161 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 4 januari 1943) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1943/44 beräkna

dels till Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Arméförvaltningens delfond ett förslagsanslag av 13,237,000 kronor;

dels till Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Marinförvaltningens delfond ett förslagsanslag av 6,996,000 kronor;

dels ock till Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Flygförvaltningens delfond ett förslagsanslag av 6,456,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 181, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 mars 1943, föreslagit riksdagen att

dels godkänna i sistnämnda statsrådsprotokoll omförmält förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44;

dels ock för budgetåret 1943/44 anvisa följande anslag, nämligen:

Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond:

Arméförvaltningens delfond, förslagsanslag	kronor 13,215,000;
Marinförvaltningens delfond, förslagsanslag	» 5,711,000;
Flygförvaltningens delfond, förslagsanslag	» 6,428,000.

Departementschefen har erinrat, att den för budgetåret 1941/42 fastställda staten för fastighetsfonden balanserade på 17.121 miljoner kronor. Inkomsterna beräknades till detta belopp och utgifterna samt överskottet till respektive 10.821 och 6.800 miljoner kronor. Utfallet av staten framgår av en i budgetredovisningen för budgetåret 1941/42 (sid. 146 och 147) intagen sammanställning. Enligt denna har fondens överskott uppgått till 6.944 miljoner kronor, som tillförts statsregleringen.

Departementschefen har vidare meddelat, att vissa förslag framlagts rörande besparings- och rationaliseringsåtgärder i fråga om underhållet av staten tillhöriga, för den civila statsförvaltningen och försvarsväsendet disponerade

byggnader, vilka förslag äro grundade på en på initiativ av besparingsberedningen verkställd utredning. För dessa förslag har vederbörande departementschef delvis redogjort i propositionen nr 71 med förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1943/44 m. m. samt i propositionen nr 180 angående organisationen av försvarsväsendets centrala förvaltning.

Departementschefen har härefter erinrat, att vissa byggnader, huvudsakligen verkstadsanläggningar, förråd och baracker, under budgetåret 1942/43 uppförts med anlåtande av medel anvisade från förskottsstatens anslag till engångsutgifter. Kostnaderna ha täckts genom tilläggsstatsanslag anvisade under driftbudgeten, fjärde huvudtiteln. Till den del dessa anläggningar äro av stadigvarande karaktär hava de synts departementschefen böra upptagas till redovisning å försvarsväsendets fastighetsfond. Departementschefen förutsätter, att Kungl. Maj:t äger i sinom tid utfärda härför erforderliga föreskrifter. Åtgärden bör icke påverka de i denna proposition framlagda statförslagen.

Departementschefen har härefter övergått till behandling av frågan om fondens stat för budgetåret 1943/44.

Staten upptager följande titlar, nämligen å *inkomstsidan*: A. Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler; B. Hyror och arrenden för till enskilda upplåtta lokaler och markområden; och C. Diverse inkomster; samt å *utgiftssidan*: A. Reparations- och underhållskostnader m. m.; B. Avsättning till värdeminskningsskonto; C. Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden; och Överskott att tillföras riksstatens driftbudget. Under envar av dessa titlar å såväl inkomst- som utgiftssidan upptagas inkomsterna respektive utgifterna särskilt för varje delfond.

Rörande beräkningen av de olika posterna får utskottet hänvisa till sid. 5—18 i statsrådsprotokollet.

Här må emellertid framhållas, att vederbörande militära förvaltningsmyndigheter beräknat de egentliga reparations- och underhållskostnaderna efter samma principer som för innevarande budgetår eller efter 1.6 procent för arméns och flygvapnets fastigheter samt efter 2.2 procent för marinens fastigheter. I detta sammanhang må vidare nämnas, att enligt förberörda utredning skulle respektive delfonder uppdelas i grupper efter ålder, varjämte kostnaderna för varje grupp skulle beräknas efter viss högre procent för äldre byggnader och viss lägre för nyare byggnader. Departementschefen har framhållit, att det för försvarsväsendets fastighetsfonds del är för tidigt att, innan ytterligare granskning av hithörande förhållanden verkställts, ingå på ett närmare bedömande av utredningsmannens detaljförslag till beräkning av reparationsposterna.

I avbidan på en översyn på detta område synes det departementschefen emellertid motiverat, att viss återhållsamhet iakttages vid beräkningen för nästa budgetår av ifrågavarande delposter i de till försvarsväsendets fastighetsfond hörande delfonderna. Ett ytterligare skäl härför är den brist på arbetskraft och materiel, som för närvarande råder och som i viss utsträck-

ning lägger hinder i vägen för utförande av eljest önskvärda byggnadsarbeten. Å andra sidan medför den under försvarsberedskapen numera avsevärt ökade manskapsstyrkan onormalt stark förslitning av byggnaderna med därav betingade ökade underhålls- och reparationskostnader.

Departementschefen har erinrat, att i den förutnämnda propositionen nr 71 har chefen för finansdepartementet förklarat sig icke vilja motsätta sig ett av riksräkenskapsverket framlagt förslag, att den årliga avsättningen till värdeminskningskonto skall påbörjas först under andra budgetåret efter det, under vilket en byggnad färdigställts, i stället för redan under första budgetåret, såsom nu är fallet. Denna nya princip synes departementschefen böra tillämpas jämväl för försvarsväsendets fastighetsfond.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot de för vederbörande delfonder äskade anslagsbeloppen eller mot vad departementschefen i samband därmed anfört, tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för nästkommande budgetår.

Utskottet.

På grund härav och med förmälan att utskottet framdeles under riksdagen avgiver förslag om upptagande av fastighetsfondens överskott å driftbudgetens inkomstsida, hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) godkänna i statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 12 mars 1943 omförmält förslag till stat för försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1943/44;

b) för budgetåret 1943/44 å driftbudgeten under fjärde huvudtiteln anvisa följande anslag, nämligen:

till *Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Arméförvaltningens delfond* ett förslagsanslag av 13,215,000 kronor;

till *Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Marinförvaltningens delfond* ett förslagsanslag av 5,711,000 kronor;

till *Ersättning till försvarsväsendets fastighetsfond: Flygförvaltningens delfond* ett förslagsanslag av 6,428,000 kronor.

Stockholm den 9 april 1943.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 73.